

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХЕРСОНСЬКИЙ ДЕРЖАВНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ФАКУЛЬТЕТ УКРАЇНСЬКОЇ Й ІНОЗЕМНОЇ ФІЛОЛОГІЇ ТА ЖУРНАЛІСТИКИ
КАФЕДРА АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ТА МЕТОДИКИ ЇЇ ВИКЛАДАННЯ**

ЗАТВЕРДЖЕНО
на засіданні кафедри англійської мови
та методики її викладання
протокол № 3 від 5.10. 2020 р.
завідувачка кафедри
Ольга ЗАБОЛОТСЬКА

СИЛАБУС ВИБІРКОВОЇ КОМПОНЕНТИ

ЛІНГВОСИНЕРГЕТИКА

Освітня програма
другого (магістерського) рівня
Спеціальність 014.02 Середня освіта (мова і література (англійська))
Галузь знань 01 Освіта / Педагогіка

Херсон 2020

Назва освітньої компоненти	Лінгвосинергетика
Викладач	кандидат філологічних наук Базилевич Наталія Вікторівна
Посилання на сайт	http://www.kspu.edu/About/Faculty/IUkrForeignPhilology/ChairEngLang.aspx
Контактний тел.	+38 0990656472
E-mail викладача	bazylevych.natali@gmail.com
Графік консультацій	кожна п'ятниця о 15.00

1. Анотація курсу

Дисципліна спрямовується на ознайомлення з основними напрямками синергетичних досліджень у філології, закладені українськими та зарубіжними лінгвістами.

2. Мета та завдання курсу

Мета навчальної дисципліни – Метою навчальної дисципліни є досягнення студентами сучасного конструктивного мислення та системи спеціальних знань у галузі лінгвосинергетики як міждисциплінарного напрямку філологічних студій та здатності їх використовувати під час написання науково-дослідницьких робіт.

Завдання навчальної дисципліни:

- Познайомити з базовими поняттями лінгвосинергетики.
- Сформувані професійні навички та вміння, які необхідні магістрантам для їхньої майбутньої наукової роботи.
- Розширити кругозір за рахунок вивчення новітніх здобутків вітчизняних та зарубіжних лінгвістів.
- Навчити застосовувати знання лінгвосинергетичної методології в дослідницькому процесі.

3. Програмні компетентності та результати навчання

Результатом успішного завершення дисципліни є сформованість у здобувачів таких програмних компетентностей і результатів навчання:

Інтегральна компетентність

ІК. Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі й практичні проблеми в галузі середньої освіти, що передбачає застосування теорій та методів освітніх наук і характеризується комплексністю й невизначеністю педагогічних умов організації освітнього процесу в основній (базовій) середній школі.

Загальні компетентності

ЗК 1. Знання та розуміння предметної галузі та розуміння професійної діяльності.

ЗК 4. Здатність до пошуку, оброблення, аналізу та критичного оцінювання інформації з різних джерел, у т.ч. англійською мовою.

ЗК 5. Здатність застосовувати набуті знання та вміння в практичних ситуаціях.

ЗК 8. Здатність проводити дослідницьку роботу, визначати цілі та завдання, обирати методи дослідження, аналізувати результати.

Фахові компетентності

ФК 1. Володіння спеціальними знаннями загальних і часткових теорій мовознавства та літературознавства, наукових шкіл і напрямів філологічних досліджень.

ФК 2. Здатність реалізовувати сучасні підходи до організації та здійснення освітнього процесу згідно з вимогами педагогіки, психології.

ФК 6. Здатність здійснювати професійну діяльність українською та англійською мовами, спираючись на знання організації мовних систем, законів їх розвитку, сучасних норм їх використання.

ФК 9. Здатність проводити фахово орієнтовані наукові дослідження.

Програмні результати навчання

Програмні результати навчання за освітньо-професійною програмою:

ПРН 1. Здійснювати аналітичний пошук наукової інформації за критеріями доцільності та достовірності, опрацювання та аналіз професійно-важливих знань із різних джерел із використанням сучасних інформаційно-комунікаційних технологій.

ПРН 5. Знання етичних норм, які регулюють відносини між людьми в професійних колективах.

ПРН 10. Здатність використовувати знання з курсів новітні досягнення у лінгвістиці, аналітичне читання та письмо, лінгвокогнітивні та лінгвосоціотичні особливості дискурсу для розробки власного наукового дослідження англійською мовою.

ПРН 11. Володіння комунікативною мовленнєвою компетентністю з англійської мови (лінгвістичний, соціокультурний, прагматичний компоненти відповідно до загальноєвропейських рекомендацій із мовної освіти), здатність удосконалювати й підвищувати власний компетентнісний рівень у вітчизняному та міжнародному контексті.

4. Обсяг курсу на поточний навчальний рік

Кількість кредитів/годин	Лекції (год.)	Практичні заняття (год.)	Самостійна робота (год.)
3 кредити / 90год.	16	14	60

5. Ознаки курсу

Рік викладання	Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Обов'язкова/ вибіркова компонента
1-й	3	Спеціальність: 014.02 Середня освіта Спеціалізація: 014.021 Середня освіта (Англійська мова і література)	1	вибіркова компонента

6. Технічне й програмне забезпечення/обладнання

Для опанування низки завдань курсу студенту необхідно мати персональний комп'ютер / ноутбук та доступ до мережі Інтернет. Для викладання лекційних і практичних занять курсу викладачеві необхідно мати ноутбук, мультимедійний проектор та доступ до мережі Інтернет.

7. Політика курсу

Відвідування занять є обов'язковим, для успішного складання підсумкового контролю з дисципліни вимагається 100% відвідування очне або дистанційне відвідування всіх лекційних занять. Пропуск понад 25% занять без поважної причини буде оцінений як FX. Здобувач вищої освіти має дотримуватися правил академічної доброчесності при виконанні творчих завдань (написанні доповідей, есе). Виявлення ознак плагіату в письмовій роботі студента є підставою для її незарахування викладачем. Студенти зобов'язані дотримуватися строків, визначених викладачем для виконання усіх видів робіт, передбачених курсом. За роботи, виконані з порушенням строків, оцінка знижується.

8. Схема курсу

Тиждень	Тема	Форма навчального заняття, кількість годин	Список рекомендованих джерел (за нумерацією розділу 11)	Завдання	Максимальна кількість балів
Модуль 1. Ключові аспекти лінгвосинергетики					
Тиждень 1	Тема 1. Синергетика: становлення нової наукової парадигми. 1.Багатовимірність синергетики. 2.Філософські підвалини синергетики. 3. Об'єкт і предмет синергетики. 4.Завдання синергетики. 5.Синергетика і наукова картина світу.	лекційне заняття – 2 год.; самостійна робота – 4 год.	1,2 5, 6, 8. 9	Написати анотацію до лекції	1 бал
Тиждень 3-	Тема 2. Основні дослідницькі вектори лінгвосинергетики. 1.Концептуально-методологічні основи лінгвосинергетики. 2.Базовий інструментарій синергетики у філологічних студіях. 3.Основні характеристики синергетичних моделей у лінгвістиці. .	лекційне заняття – 2 год.; самостійна робота – 4 год	1,2. 4, 7, 9	Скласти тест по змісту лекції	1 бал
	Семінар 1. Синергетика: становлення нової наукової парадигми. 1.Багатовимірність синергетики. 2.Філософські підвалини синергетики. 3. Об'єкт і предмет синергетики. 4.Завдання синергетики. 5.Синергетика і наукова картина світу.	семінар – 2 год самостійна робота – 4 год	1,2 5, 6, 8. 9		

Тиждень 5-6	Тема 3. Синергетика і лінгвістичні парадигми. Синергетика і квантитативна лінгвістика. Синергетика і психолінгвістика. Синергетика і лінгвістична філософія. Синергетика і самоусвідомлення сучасної лінгвістики.	лекційне заняття – 2 год.; самостійна робота – 4 год.	1,2, 4, 7, 9	Підготувати реферат за темою лекції.	2 бали
	Семінар 2. Основні дослідницькі вектори лінгвосинергетики. 1.Концептуально-методологічні основи лінгвосинергетики. 2.Базовий інструментарій синергетики у філологічних студіях. 3.Основні характеристики синергетичних моделей у лінгвістиці.	семінар – 2 год самостійна робота – 4 год	1,2,3,4,8,9,	Доберіть приклади з наукових творів, які представляють основні синергетичні моделі	5 бал
Тиждень 7-8	Тема 4. Мова як синергетична система. 1.Властивості мови як синергетичної системи. 2.Фрактальність як фундаментальна характеристика мовної системи. 3.Мова як мережева безмасштабна структура. 4.Синтаксична деривація як синергетичний процес.	лекційне заняття – 1 год.; самостійна робота – 8 год.	1, 2.,4, 5,8,	Скласти тест	1 бал
	Семінар 3 Синергетика і лінгвістичні парадигми. Синергетика і квантитативна лінгвістика. Синергетика і психолінгвістика. Синергетика і лінгвістична філософія.	семінар – 2 год самостійна робота – 4 год	1,2, 4, 7, 9	Підготувати доповідь і презентацію	5 балів

	Синергетика і самоусвідомлення сучасної лінгвістики.				
Модуль №2. Синергетика дискурсу					
Тиждень 9-10	Тема 5. Загальні питання самоорганізації дискурсу. 1. Релевантність теорії фракталів до вивчення системної організації та еволюції мови. 1. Самоорганізація окремих типів дискурсу. 2. Еволюція жанру і дискурсу в синергетичному аспекті.	лекційне заняття – 2 год.; самостійна робота – 4 год.	1, 2, 3, 4, 6, 7,9,	Написати анотацію до лекції	1 бал
	Семинар 4. Мова як синергетична система. 1. Властивості мови як синергетичної системи. 2. Фрактальність як фундаментальна характеристика мовної системи. 3. Мова як мережева безмасштабна структура. 4. Синтаксична деривація як синергетичний процес	семинар – 2 год самостійна робота – 4 год	1, 2, 4, 5, 8,	1. Знайти в науковій літературі приклади фракталів 2. Підготувати доповідь і презентацію	4 бали
Тиждень 11	Тема 6. Дискурс масової комунікації: синергетичне моделювання. 1. Побудова синергетичної моделі управління сферою масової комунікації. 2. Концепція соціальної самоорганізації Н. Лумана. 3. Режим із загостренням та біфуркації ціннісних орієнтирів у сфері медіа. 4. Когнітивна модельовальна сутність метафор медіації	лекційне заняття – 2 год.; самостійна робота – 4 год.	1, 2, 3, 6, 8, 9,	Скласти тест за змістом лекції	1 бал
	Семинар 5. Загальні питання самоорганізації дискурсу. 1. Релевантність теорії фракталів до вивчення системної організації та еволюції	семинар – 2 год самостійна	1, 2, 3, 4, 6, 7,9,	Аналітичний огляд і обговорення наукових публікацій, присвячених проблемі	4 бали

	мови. 1.Самоорганізація окремих типів дискурсу. 2.Еволюція жанру і дискурсу в синергетичному аспекті.	робота – 4 год		еволюції жанру і дискурсу. Написати аналітичне есе	
Тиждень 12-13	Тема 7. Синергетика перекладу. 1. Мова і переклад у синергетичній парадигмі наукових досліджень. 2.Синергетична методологія дослідження перекладу. 3.Принципи буття і становлення системи спеціального перекладу: практична реалізація.	.	1,2,3,4,5,6,8,	Написати 10 запитань за змістом лекції	1 бал
	Семінар 6. Дискурс масової комунікації: синергетичне моделювання. 1.Побудова синергетичної моделі управління сферою масової комунікації. 2.Концепція соціальної самоорганізації Н.Лумана. 3.Режим із загостренням та біфуркації ціннісних орієнтирів у сфері медіа. 4.Когнітивна моделювальна сутність метафор медіації	семінар – 2 год самостійна робота – 4 год	1,2,3,6,8,9,	Підготувати доповідь і презентацію Знайти в художній літературі приклади діалектики об'єктивного та суб'єктивного в індивідуальній мистецькій картині світу	4 бали
Тиждень 14-15	Тема 8 Синергетика та лінгвопоетика 1.Пріоритет цілісності основоположний принцип системного підходу 2. Інтегративна роль картини світу письменника 3.Діалектика об'єктивного та суб'єктивного в індивідуальній картині світу	практичне заняття – 1 год.; самостійна робота – 12 год.	1,2,3,4,5,6,8,	Написати конспект лекції	1 бал
	Семінар 7. Чинники системотворення	семінар – 2 год		Підготувати квест за	4 бали

	<i>мистецького ідіолекту.</i> 1. Синергетика та лінгвопоетика 2. Пріоритет цілості – основоположний принцип системного підходу 3. Інтегративна роль картини світу письменника: 4. Діалектика об'єктивного та суб'єктивного в індивідуальній мистецькій картині світу	самостійна робота – 4 год		змістом семінару	
					40 балів
САМОСТІЙНА РОБОТА модуль 1 і модуль 2					
	<i>Синергетика: становлення нової наукової парадигми.</i>			Підготувати доповідь і презентацію	4 бали
	<i>Основні дослідницькі вектори лінгвосинергетики.</i>			Підготувати доповідь і презентацію	4 бали
	<i>Загальні питання самоорганізації дискурсу.</i>			Укласти таблицю	4 бали
	<i>Чинники системотворення мистецького ідіолекту.</i>			Зробити аналіз ідіолекту одного із відомих англійських письменників	4 бали
	<i>Синергетика та лінгвопоетика</i>			Зробити аналіз поетичного твору	4 бали
					4 бали
					20 балів
				Залік	40 балів
				Усього	100 балів

9. Форма (метод) контрольного заходу та вимоги до оцінювання програмних результатів навчання

9.1. **Модуль 1. Ключові аспекти лінгвосинергетики**

Максимальна кількість балів за цей модуль – 20 балів.

9.2. **Модуль 2. Перекладацька діяльність у сфері корпоративного туризму**

Максимальна кількість балів за цей модуль – 20 балів.

9.3. Критерії оцінювання за підсумковою формою контролю.

Підсумкова форма контролю – диференційований залік. Студент отримує його автоматично за умови виконання всіх вимог (відвідування занять, виконання завдань). Мінімальна кількість балів, яку студент має набрати протягом вивчення дисципліни – 60. Максимально можлива кількість балів 100. Студенти можуть отримати до 10% бонусних балів за виконання індивідуальних завдань, участь у конкурсах наукових робіт, предметних олімпіадах, конкурсах, неформальній та інформальній освіті (зокрема, COURSERA та ін.).

10. Список рекомендованих джерел

Основні

1. Піхтовнікова Л. С., Домброван Т. І., Єнікєєва С. М., Семенець О. О. Лінгвосинергетика: підручник для студентів філологічних спеціальностей вищих навчальних закладів. Харків: ХНУ ім. В.Н. Каразіна, 2018. 296 с.
2. Дорофєєва М. С. Синергетика перекладу спеціальних текстів (німецько-український напрям) Київ: В. Д Дмитра Бураго, 2017. – 520 с.

Додаткові

3. Dombrovan T. An introduction to linguistic synergetics. Cambridge, 2018. 141 p.
4. Кійко Ю.Є. Німецько-українські паралелі в інформаційних медіа жанрах: фрактальний підхід. Чернівці: Видавничий дім «Родовід», 2016. 532 с.
5. Таценко Н. В. Реалізація емпатії в сучасному англomовному дискурсі: когнітивно-синергетичний аспект. Суми, 2017. 357 с.
6. Щигло Л. В. Еволюція словотвірної системи німецької мови. Суми, 2018. 345 с.
7. Щигло Л. В. Мова як об'єкт синергетичного вивчення // Наука и инновации в современном мире: философия, литература и лингвистика, культура и искусство, архитектура и строительство, история: монография / [авт. кол.: Бетильмирзаева М.М., Древаль И.В., Мишенина Т.М. и др.]. Одесса, 2017. С. 81–89. ISBN 978-617-7414-05-5 DOI: 10.21893/978- 617-7414-05-5.0 8.

8. Домброван Т.И. Еникеева С.М., Пихтовникова Л.С. и др. Синергетика в филологических исследованиях. Харьков: ХНУ им. В.Н. Каразина, 2015. 340 с.

Интернет-ресурсы

9 . Синергетика. Режим доступа: http://www.synergy.kh.ua/lingvosyn_content.html